

નવી

બાળ પોથી.

[મુદ્રારેલી બાળજ્ઞાનપોથી, આવૃત્તિ ૮ મી.]

પ્રત ૧૦૦૦૦૦

કર્તા:—કુનજી કાલીદાસ જોશી.

ધી બરડા ન્યુ હાઇસ્કૂલમાં બાળવર્ગના પચીસ વર્ષના અનુભવી શિક્ષક,
અને સચિત્ર સ્તવન સમશ્લોકી સરળ ભગવદ્ગીતાના કર્તા.

સંવત,
૧૯૮૩.

સન,
૧૯૨૭.

જે દેવી બાળકો સૌમાં, વિદ્યા રૂપે વસી રહી,
નમું તેને નમું તેને, નમું તેજ સરસ્વતી.

પ્રકાશક:—કે. કે. જોશી એન્ડ બ્રધર્સ.

૮૪-૯૨, તમાકુવાળાનો માળો, કાંદાવાડી મુ'બઈ નં. ૪.

કિંમત સવા આના.

All rights reserved.

મુજરાતી કોપીસર્કટ-સંગ્રહ પ્રસ્તાવના.

આ બાળસાનપોથી અથવા નવી બાળપોથી સરળ પદ્ધતિ પ્રમાણે રચવામાં આવી છે. કક્કો બારાખડી છુંટાવ્યા તથા આખાવ્યા વિના વાતચિતમાં અમ્મત સાથે શીખવવું, તેને સરળ પદ્ધતિ કહે છે.

પહેલાં ચિત્ર ઉપરથી તથા સચિત્ર નકશા, પાનાં વિગેરેના ઉપયોગથી અક્ષર ઓળખાવવા. લારપછી ખંડો, કડી, સળીથી તે અક્ષર બનાવવા; લારપછી બાળપોથી શિક્ષક-ડાબડામાંથી તેજ અક્ષરો કાઢી ઓળખાવવા; અને પછી જે

ચરમા પાન્ય છે વપતુ બાળક રમતા રમતા રાખ્યા ગય છે.

બારાખડીના ૧૧ નકશા. કિ. ૧-૪-૦.

ક્ષત્રિય ધર્મગીતા કિ. ૩. ૧.

સુવતી ધર્મ અથવા સ્ત્રીગીતા કિ. બાર આના.

સચિત્ર સત્યનારાયણની કથા કિ. ચાર આના.

કે—કે. કે. બોશી, એન્ડ કમ્પર્સ, કાંઠાવાડી, મુંબઈ નં. ૪.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૬૭૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ બાળપોથી.

વિષય મ ૪૫:૮૪૪:૬૦:૨૧

(१)
भाग. १

नवीं भाग पोथी

क

ग

क ग ग धं ड

१

ੳ ਗ ੳ ਬ ੳ

ਘ ਙ ਘ ਙ ਘ

ਗ ਬ ਗ ਙ ਗ

ਬ ਙ ਬ ਘ ਬ

ਙ ਙ ਙ ਗ ਙ

(३)

अ आ इ उ ए

ਅ ਕ ਅ ਘ ਅ

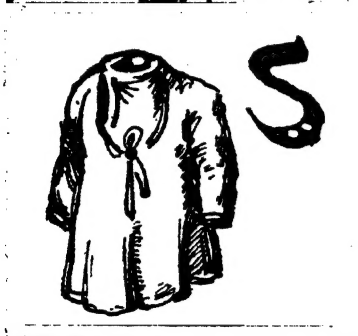
ਓ ਥ ਓ ਗ ਓ

ਯ ਗ ਯ ਘ ਯ

ਝ ਥ ਝ ਕ ਝ

ਜ ਙ ਜ ਙ ਜ

(୩)
 ୩୩ ୩.

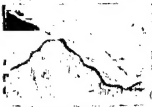

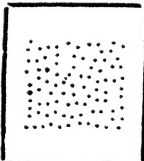

୧ ୨ ୩ ୪ ୫

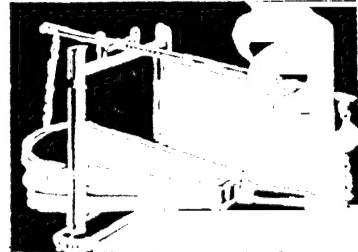
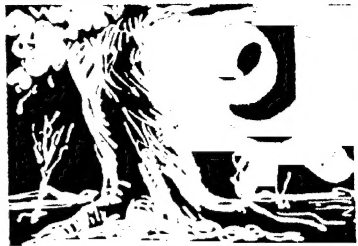

(૬)

 ૬ ગ૬ ચ૬	 ગ ૬ગ ઠગ	
 ડ ખડ ધડ	 ણ કણ ગણ	
કટ ખટ	ચટ	ઝટ
કઠણ	કડક	ખડક
ગડગડ ખડખડ	ગટગટ ખટખટ	

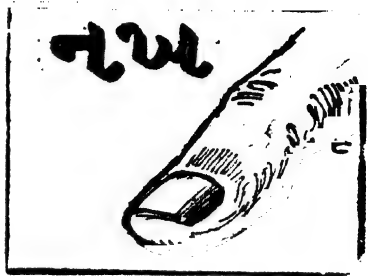
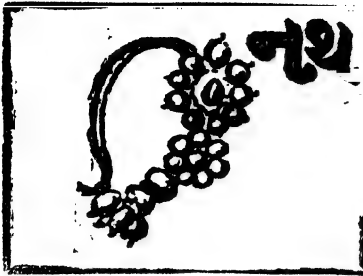
(७)

तथे धन

(૮)

થડ

ગજ

તડ

તજ

ધડ

નટ

ધન

જન

ધન

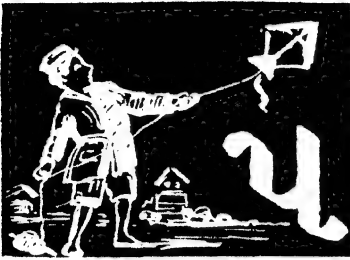
છગન

જગન

ગગન

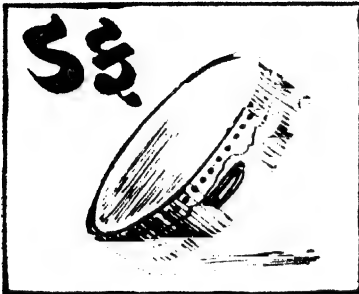

(८)

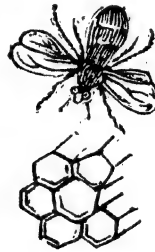

प इ य म ए

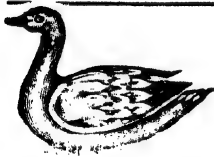

પગ
મગ
નમ
જમ

મધ
મઠ
ભટ
ભણ

બતક

ધમણ

મગન

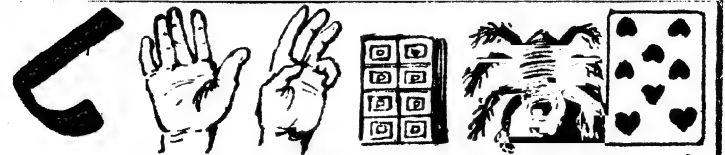
યમન

ભજન

य र ल व श ष

(૧૨)

ધર ભલ

વડ
વન

લખ
લટ

જવ
નવ

મગર
નગર

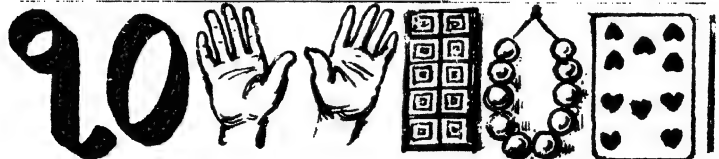
ભમર
ચમર

ગરમ
નરમ

રમત
રમણ

નવલ
પવન

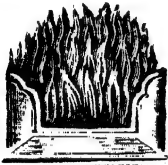

નળ.

હળ.

યજ્ઞ

રથ

સઢ

રસ

હસ

રક્ષ

ખસ

ફળુસ

લસાણુ

કમળ

કલમ

હરાણુ

બળાદ

લક્ષણુ

૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩

અ

અજગર

અનનસ

રમ

જમ

ભર

રમત

જમાણુ

ભરત

નવ લખ.

નવલ, નવ લખ.

દસ ગાણુ.

મગન, દસ ગાણુ.

ઝટ ચઢ.

રમાણુ, ઝટ ચઢ.

૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭

ધયળ

ઉતરડ

અક્ષર.

ઇ

(એક સરખા બોલાતા)

ઉ

ક	ખ	ગ	ઘ	ঙ	চ	অ	
ચ	છ	જ	ઝ	ઞ	ટ	થ	ઇ
ટ	ઠ	ડ	ઢ	ણ	ત	પ	બ
ત	થ	દ	ધ	ન	લ	સ	
પ	ફ	બ	ભ	મ	વ	ઉ	

(ક્રમવાર)

અક્ષર.

ક	ખ	ગ	ઘ	ঙ	ચ	છ	જ	ઝ	ઞ
ટ	ઠ	ડ	ઢ	ણ	ત	થ	દ	ધ	ન
પ	ફ	બ	ભ	મ	ય	ર	લ	વ	શ
ષ	સ	હ	ળ	ક્ષ	જ્ઞ	અ	ઇ	ઉ	

૧૮

૧૯

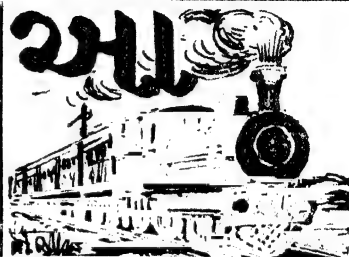
૨૦

(૧૭)

ભાગ-૨.

પાઠ ૧.

આ = I બા. બા. મા.

અ	આ	ક	કા	ખ	ખા	ગ	ગા
ઘ	ઘા	ચ	ચા	છ	છા	જ	જા
ઝ	ઝા	ટ	ટા	ઠ	ઠા	ડ	ડા
ઢ	ઢા	ણ	ણા	ત	તા	થ	થા
દ	દા	ધ	ધા	ન	ના	પ	પા
ફ	ફા	બ	બા	ભ	ભા	મ	મા
ય	યા	ર	રા	લ	લા	વ	વા
શ	શા	ષ	ષા	સ	સા	હ	હા
ળ	ળા	ક્ષ	ક્ષા	ઞ	જ્ઞા	ઋ	ૠ

(૧૮)

પાઠ ૨.

આ.
આર.
આવ.

ના.
નાળ.
નાક.

ઝાડ.
ડાળ.
પાન.

ધ્વજ.
રજા.
રાજા.

વા

વાર

સવાર

સાતવાર

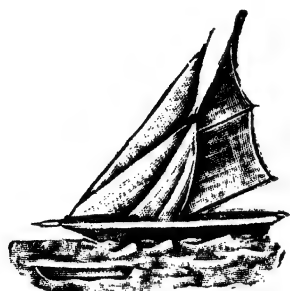
વાળ.
કાતર.
હજામ.

સલામ. રામરામ. રાજારામ.

પાસ. કપાસ. તપાસ. નાપાસ.

આસપાસ.

(૧૯)
પાઠ ૩.

સઢ.
વહાણુ.

દરાખ.

ખા. પા. જા. ના. હા.

કાકા.	દાળ.	નાના.	તાતા.
મામા.	ભાત.	દાદા.	શાક.

બાબા, આમ આવ.

આ તાતા ખા.

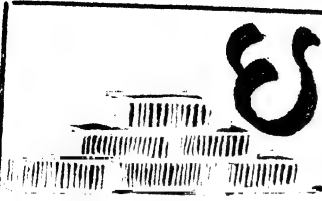
પણુ બા, દાળ આપ.

ના, શાક તાતા ખા.

ના, બા, દાળ ભાત આપ.

હા, જા, દાળ ભાત ખા.

પણુ હાથ પગ ન બગાડ.

ઘ = િ ગિ. કિ. નિ.

ઘ = ી ધી. છી. પી.

ઘ	ઘ	કિ	કી	ખિ	ખી	ગિ	ગી
ધિ	ધી	ચિ	ચી	છિ	છી	જિ	જી
ઝિ	ઝી	ટિ	ટી	ઠિ	ઠી	ડિ	ડી
ઢિ	ઢી	ણિ	ણી	તિ	તી	થિ	થી
દિ	દી	ધિ	ધી	નિ	ની	પિ	પી
ફિ	ફી	ખિ	ખી	ભિ	ભી	મિ	મી
ચિ	ચી	રિ	રી	લિ	લી	વિ	વી
શિ	શી	ષિ	ષી	સિ	સી	હિ	હી
ણિ	ણી	ક્ષિ	ક્ષી	જિ	જી	ઙિ	ઙી

કી.
કીકી.
કાકી.

શી.
શીશી.
કાશી.

દિ.
દિવી.
દિવસ.

ળી.
વાળી.
દિવાળી.

રવિ.
રવિવાર.

શનિ.
શનિવાર.

કવિ.
કવિતા.

બિલાડી.
શિકાર.

શિયાળ.
નિશાળ.

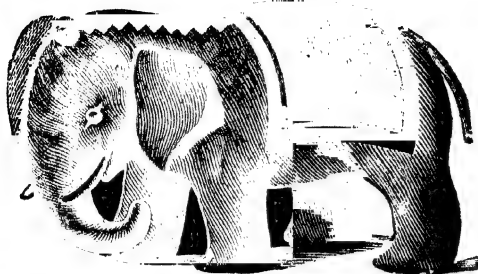
બરણી.
હરણી.

ધજર.

ધમાન.

વિમાન.

હાથી.

બી.	ધી.	પી.	જી.	શી.
કાકા.	કાકી.	મામા.	મામી.	
ભાભી.	માસી.	નાની.	આવી.	
ભાઈ.	લીલી.	દાદી.	લાવી.	
આ, બાપા.	મા, માતા.	પિતા, પિતાજી.		

લીલી, ધી લાવી ?

હા, જી. હરિ પણ આવી.

હરિ, ધી તાતા બા.

નહિ, કઢી ભાત આપ.

કઢી નથી. દાળ ભાત બા.

પછી પાણી પી.

(੨੩)
ਪਾਠ ੭.

$\mathbb{Q} = \mathbb{Q} \oplus \mathbb{Q} \oplus \mathbb{Q} \oplus \mathbb{Q}$

3. = ૧ ૨ ૩ ૪

ଉତ୍ତମ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତମ ଶିଳ୍ପ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

(૨૪)

પાઠ ૮.

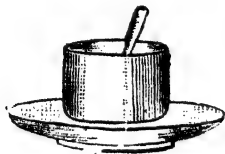
બુ.
સાબુ.
બાબુ.

કું.
કુંધી.
ઉધી.

ફૂ. ફૂલ. ફૂલઝાડ. ફૂલવાડી.

દૂધ. રકાબી.
સાકર. ચમચી.

ખુરસી.

કુકડી.

ધુવડ.

બુધ.

બુધવાર.

ગુરુ.

ગુરુવાર.

સુથાર.

લુહાર.

	ફૂલ.		ઋષિ.
	ત્રાણ.		
	ત્ર.		

ઉ. બુ. ભૂ. જૂ. લૂ. ર.

દૂધ.	પુરી.	લાડુ.	વાળુ.
બાબુ.	ભૂખ.	વિમુ.	સૂઈ.
બાઉ.	બૂમ.	ધીર.	બહુ.

બા, બહુ ભૂખ લાગી.

રાત પાણુ પડી ગઈ.

બાબુ, બૂમ ન પાડ.

જા, દૂધ પુરી બા.

નહિ, બા, લાડુ ખાવા આપ.

ના, ભાઈ, બાઉ નથી.

વિમુ, જા, વાળુ કર.

ધીર, જા, સૂઈ જા.

એ = ઇ. તે. લે.

ਐ = ਏ. ਈ. ਐ.

ॐ ध उ ऋ ॠ य श ङ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ व म य थ ल गे
ॐ व म य थ ल गे

(૨૭)

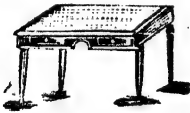
પાઠ ૧૧

કે.
કેળ.

કે.
કેરી.

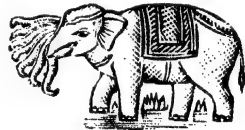
મે.
મેજ.

ચે.
ચૈસા.

એરણ.

ઐરાવત, હાથી.

હળ.

ખેડુત.

ખળદ.

ખેતર.

દેવ.

દેવળ.

સાહેબ.

વૈદ.

ઝૈરી.

વૈતરા.

જે. | છે. | દે. | તે. | લે. | બે.

૧. એક	૩. ત્રણ	૫.	૭. સાત	૯. નવ
૨. બે	૪. ચાર	૬. છ	૮. આઠ	૧૦. દસ

બા, પેટ દુખે છે.

બા, બા, બહુ કરે છે તેથી.

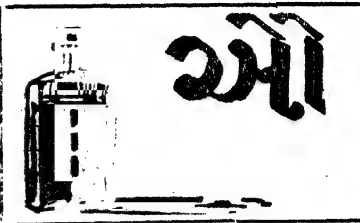
હવે બેન, વૈદ પાસે જા.

વૈદ તને દવા આપશે.

ભાઈ કેશુ, જોડી સાથે જા.

આ લે, પૈસા લઈ જા.

તે વૈદને આપજે.

ઓ = ે જો. ભો. તો.

ઔ = ૈ સૌ. ગૌ. યૌ.

ઓ ઔ
ધો ધૌ
ઓ ઔ
ઢો ઢૌ
દો દૌ
ફો ફૌ
ચો ચૌ
શો શૌ
ખો ખૌ

કો કૌ
યો યૌ
ટો ટૌ
ણો ણૌ
ધો ધૌ
ઓ ઔ
રો રૌ
પો પૌ
ક્ષો ક્ષૌ

ખો ખૌ
છો છૌ
ઠો ઠૌ
તો તૌ
નો નૌ
ભો ભૌ
લો લૌ
સો સૌ
ઝો ઝૌ

ગો ગૌ
જો જૌ
ડો ડૌ
થો થૌ
પો પૌ
મો મૌ
વો વૌ
હો હૌ

ઘો.
ઘોડો.

તો.
તોપ.

વો.
કુવો.

ડો.
દડો.

ઓ. ઓસડ. ઓરડો. ઓ. ઓષધ.

કુતરો. પુછડી. ઈસિ. ખાટલો. પાયા.

બળદ. રાસ.

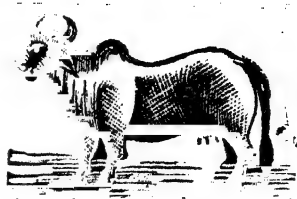
ખટારો. ચાબુક.

સૌ. નૌ. નૌકા. નૌતમ. ગૌ. ગૌતમ.

સોમવાર. ભોમવાર. કાકાકૌઓ.

ઘાસનો પુળો.

ગૌમાતા. ગાય.

પૌઆ.	આપો.	રૂપિયો.	સૌને.
પૈસા.	પેલો.	લાવજે.	ચૌદ.

પેલો ઘાસનો પુળો છે.
 તે ગાય માટે રાખેલો છે.
 પેલી ગૌમાતા કોની છે ?
 ભાઈ, તે આપણી નથી.
 ગૌમાતા દૂધ આપે છે.
 તે સૌને ગમે છે.
 બાપા, મને ચૌદ પૈસા આપો.
 મને પૌઆ લેવા છે.
 લે, આ રૂપિયો લઈ જા.
 બીજા પૈસા પાછા લાવજે.

અં = ઁ ં ઃ પં

અઃ = ઃ તઃ વઃ યઃ

અં	અઃ	કં	કઃ	ખં	ખઃ	ગં	ગઃ
ઘં	ઘઃ	ચં	ચઃ	છં	છઃ	જં	જઃ
ઝં	ઝઃ	ટં	ટઃ	ઠં	ઠઃ	ડં	ડઃ
ઢં	ઢઃ	ણં	ણઃ	તં	તઃ	થં	થઃ
દં	દઃ	ધં	ધઃ	નં	નઃ	પં	પઃ
કં	કઃ	ખં	ખઃ	લં	લઃ	મં	મઃ
ચં	ચઃ	રં	રઃ	લં	લઃ	વં	વઃ
શં	શઃ	ષં	ષઃ	સં	સઃ	હં	હઃ
ળં	ળઃ	ક્ષં	ક્ષઃ	ઞં	ઞઃ	ઞં	ઞઃ

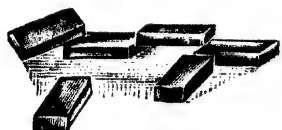
પાઠ ૧૭.

અં

અઃ

અહમદ

ઘંટ

ઘસિ

ઙિંટ

ઙિઠ

ઘંટ

ઘંટી

ઙંગ

વીંટી

પંખી, પક્ષી, પાંખ, ચાંચ,

મંગળ મંગળવાર,

અંજીર

અંદર

ઉંદર

સુંદર

પતંગ આંગળાં

છોકરા

અંગુઠો

હું તું તેં મેં શું છું

પેલા કેટલા છોકરા છે ?

તેઓ ત્રણ જણ છે.

તે શું કરે છે ? પતંગ ઉડાડે છે.

હું તેમનાં નામ કહું છું.

એકનું નામ અરવિંદ છે.

બીજાનું નામ ગોવિંદ છે.

ત્રીજાનું નામ મુકુંદ છે.

બે હાથનાં આંગળાં ગણો

એક, બે, ત્રણ, ચાર, પાંચ,

છ, સાત, આઠ, નવ, દસ.

પાઠ ૧૯. લેખનકળા.*

○	○	○	○	○	○
—	—	—	—	—	—

૧.	થ	ય
૨.	સ	શ
૩.	હિ	હી
૪.	જ	ઝ
૫.	પ	ફ
૬.	ક	ઘ
૭.	ગ	ઘ
૮.	ત	થ
૯.	લ	લ
૧૦.	દ	ધ
૧૧.	ધ	ધ

(અંક ઉપરથી અનેના અક્ષર)

ન	મ	ઝ
ચ	અ	જ
ગ	ણ	ઝ
ગ	વ	શ
ખ	ટ	ય
ડ	ઠ	ક્ષ
ન	મ	ભ
ત્ર	ઋ	ૠ
વ	બ	ળ
ચ	ખ	બ
છ	ઘ	ધ

*આ માત્ર માર્ગદર્શક છે. બાળકની વલણ પ્રમાણે લખાવવું.

પાઠ ૨૦ બારાખડી.*

અ આ	ઇ ઈ	ઉ ઊ
એ ઐ	ઓ ઔ	અં અઃ
ક કા	કિ કી	કું કૂ
કે કૈ	કો કૌ	કં કઃ
જ જા	જિ જી	જું જૂ
જે જૈ	જો જૌ	જં જઃ
ન ના	નિ ની	નું નૂ
ને નૈ	નો નૌ	નં નઃ
મ મા	મિ મી	મું મૂ
મે મૈ	મો મૌ	મં મઃ
ર રા	રિ રી	રું રૂ
રે રૈ	રો રૌ	રં રઃ

* રણશીંગું વાગે તેવી રીતે બબ્બેની જોડી બોલાવવી.

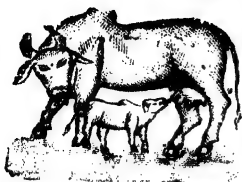
(૩૭)
ભાગ ૩.
પાઠ ૨૧. ગાય.

મા, ભૂ પા.
ના, ભાઈ, દૂધ પી.
જો, પેલી ગાય આવી.
આ, ગાય દોહી લે.
હા, ભાઈ, જરા થોભ.
ગાયને ઘાસ ખાવા દે.
જા, તું લોટો લાવ.
આ, હું મારી લોટી લાવું ?
હા, ભાઈ, તે પણ લાવજે.
મા, મને દૂધ પીવું બહુ ગમે છે.
સૌ બોલો, “ ગૌમાતાનો જય.”

(૩૮)
પાઠ ૨૨. ચિત્રવાંચન.

ગાય ગાય અહીં આવ.

ગાય ગાય ખડ ખા.

ગાય ગાય દૂધ દે.

ગાય ગાય ચરવા જા.

ગાય ધોળી છે.

વાછડી ધાવે છે.

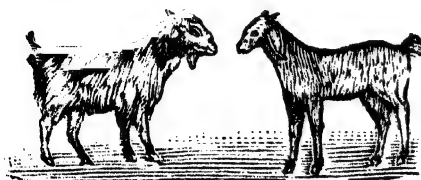
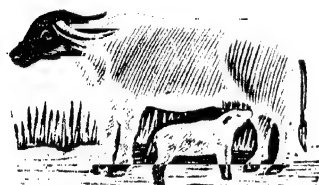
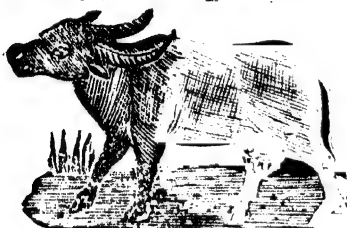
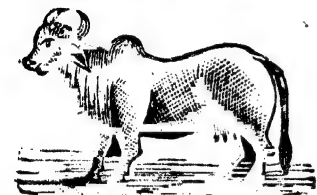
લેંસ કાળી છે.

લેંસ લેંસ દૂધ દે.

પાડી ધાવે છે.

મારી બે ગાય છે.

તારી બે લેંસ છે.

તેની બે બકરી છે.

બે બકરી ઉભી છે.

બકરી બકરી દૂધ દે.

(૩૯)

પાઠ ૨૩. ઘોડો.

આપા, હું ઘોડે બેસું ?
ના, ભાઈ, પડી જવાય.
આ તો ગાડીના ઘોડા છે.
તું ગાડીમાં બેસી ફરવા જા.
ના, મને ઘોડે બેસીને જવું છે.
તારે માટે નાનો ઘોડો લાવીશ.
પછી રોજ સવારી કરજે.
મકન, જા, ગાડી બોડી લાવ.
આપા, હું તબેલામાં જઈ ?
હા, જા, ગાડીમાં બેસીને આવજે.

પાઠ ૨૪. ચિત્રવાંચન.

મોટા ભાઈનો મોટો ઘોડો.

નાના ભાઈનો નાનો ઘોડો.

મારો લાકડીનો ઘોડો છે

હું તે પર સવારી કરું છું.

ગિંટ ને સાંઢિયો એકજ છે

ગિંટ રેતીનાં રણમાં ચાલે છે

આ સાંઢણી છે.

તેના ઉપર સવારી થાય છે

રાજાનો હાથી ઉભો છે

રાજા રાણી બેસીને જશે.

હાથી સૂંઢ વડે ખાય છે,

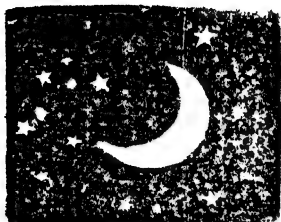
પીએ છે, અને બધું કામ

કરે છે.

(૪૧)

પાઠ ૨૫.

ચાંદો ને સુરજ.

ભાઈ, સવાર થયું.

ઊઠ, દાતાણુ કર.

જો, પેલો સુરજ ઊગે છે.

બા, મને ચાંદો જોવો છે.

ભાઈ, ચાંદો રાતે ઊગશે.

સુરજ સવારે ઊગે છે,

અને સાંજે આથમે છે.

ચાંદો રાતે દેખાય છે.

તે તારા જોયા છે ?

હા, જી. રાતે ઘણા દેખાય છે.

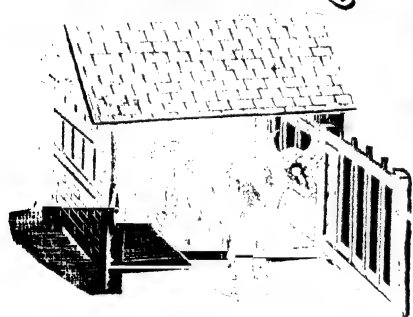
(૪૨)
પાઠ ૨૬.
રમકડાં.

આ માઈં ઘર છે. ચાલ, મારે ઘેર ચાલ.
મારે ઘેર ઘણાં રમકડાં છે. તે બધાં મેળા-
માંથી લીધાં છે. જુઓ, પેલો દાબડો છે.

તેમાં રબરનાં રમ-
કડાં છે.

આ પૂઠાનું ઘર છે.

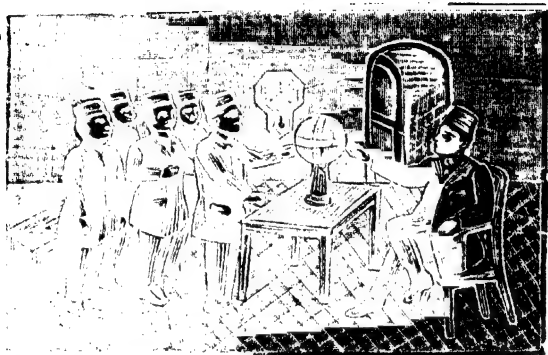
તે મારી બેને બનાવેલું છે.
આ લુગડાંનો વાંદરો છે.

(૪૩)

પાઠ ૨૭.

નિશાળ.

પેલી નિશાળ છે. આ મહેતાજી બેઠા છે. પાસે છોકરા ઉભા છે શિક્ષક તેમને શીખવે છે. અમે નિશાળે જઈએ છીએ.

મારું નામ ઓઘડ છે.

આનું નામ એરચ છે.
પેલાનું નામ એલલ છે.
અમે રોજ નિશાળે
જઈએ છીએ.

(૪૪)

પાઠ ૨૮.

આગગાડી.

ચાલો, ગાડીની રમત રમીએ.
બાબુ, તું એંજન થા.
બીબાં બધાં ડબ્બા થાય.
હવે એક બીબાં બેડાઈ જાયો
બચુ, તું વાવટો લે
જયા, તું સીટી વગાડ.
હવે ગીત ગાતાં ગાતાં ચાલો.

ગીત.

છુકછુક, છુકછુક, ચાલી ગાડી
છે એંજન બેડેલું અગાડી.

(૪૫)
પાઠ રદ
બાગ.

ચાલ, મનુ, ફરવા જઈએ. બેન, નદી
કિનારે કે તળાવે ? ના, આજે બાગમાં
જઈશું. ચાલો, બેન, મળ પડશે. માળી
આપણને ફૂલ આપશે.

જો, પેલો વાંદરો છે.
તે ઝાડ ઉપર બેઠો છે.
ભાઈ, તેને ચીડવતો ના.

પેલું કેળાંનું ઝાડ છે.

તેના ઉપર કેળાં લટકે છે.

કેળનાં પાંદડાંની પાતળ બને છે.

તેમાં જમવાની બહુ મળ પડે છે.

પેલું વડનું ઝાડ છે.

વડનાં લીલાં પાંદડાંના દડિયા
બને છે.

(૪૬)

પાઠ ૩૧.

વાર્જિત.

દેવળમાં ઘંટ વાગે છે.

નિશાળમાં પણુ વાગે છે.

મંદિરમાં નગારૂં વાગે છે.

નોખત પણુ વાગે છે.

નોખત સાથે પીપોડી વાગે છે.

ઢોલ સાથે શરણુઈ વાગે છે.

લડાઈમાં રણુશીંગું વાગે છે.

વરઘોડામાં પડધમ વાગે છે

આ પગ પેટી છે.

પેટી સાથે તબલાં વાગે છે.

હું પેટી વગાડું છું. મારી
બેન ગાય છે.

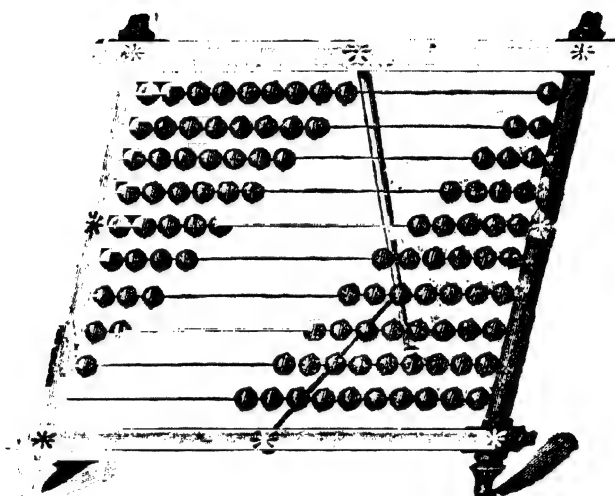
ગીત.

સા	રી	ગ	મ	પ	ધ	ની	સા
સા	ની	ધ	પ	મ	ગ	રી	સા

(૪૭)

પાઠ ૩૧.

મણુકાની ઘોડી.

ચાલો, પાટીમાં હિસાબ લખો
એકને એક કેટલા થાય ? બે.
બે ને એક ? ત્રણ. ત્રણ ને એક ? ચાર,
બે ને બે ? ચાર. ચાર ને ચાર ? આઠ.
બે ને ત્રણ ? પાંચ. ત્રણ ને ત્રણ ? છ.
ચાર ને ત્રણ ? સાત. પાંચ ને પાંચ ? દસ.
દસ ને દસ ? વીસ. બસ, હવે કાલે ગણશું.

(૪૮)

પાઠ ૩૨.

ઝોડકણાં.

(૧)

નિશાળે વહેલાં આવોજ,
ગુરુની શિક્ષા માનોજ,
માબાપને પાચે લાગોજ,
એમ કે' છે મારા મહેતાજ.

(૨)

જે બાળક હર ઘડીએ ખાય,
તેનું પેટ બહુ મોટું થાય,
ઘણું દુઃખ થતાં તે રડે,
કડવાં એાસડ ખાવાં પડે.

(૩)

સૂવું વહેલું, ઊઠવું વહેલું,
એમ ન કરે, તે જાણેા ઘેલું.

(૪)

તડકે ફરવું ને ખાટું ખાવું,
તાવ કહે હું જલદી આવું.

આંક યાદ રાખવાની કુંચી.

ગીત.

વીસ, વીસ, વીસ, તે બગડાના પાડા;
ત્રીસ, ત્રીસ, ત્રીસ, તે તગડાના પાડા;
લીસ, લીસ, લીસ તે ચોગડાના પાડા,
વન, વન, વન, તે પાંચડાના પાડા;
સઠ, સઠ, સઠ, તે છગડાના પાડા,
તેર, તેર, તેર, તે સાતડાના પાડા;
સી, સી, સી, તે આઠડાના પાડા,
દું, હું, દું, તે નવડાના પાડા.

ચોવીસ ચિત્રોવાળી

સચિત્ર સ્તવન સમગ્રલોકી શ્રી સરળ ભગવદ્ગીતા કિં. ૮ આના.
આ ગીતામાં દરેક દેવતા સ્તવન તથા ચિત્ર ઉપરાંત સંક્ષિપ્ત નિત્યકર્મવિધિ,
સંધ્યાવિધિ, સર્વદેવ પૂજનવિધિ, વિષ્ણુ સહસ્રનામાવળી, ચર્પટ પંજરીકા,
વિગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. (અથા ભુકસેલરોને ત્યાં મળે છે.)

બાળપોથીના અભિપ્રાય.

૧ બુનાગઢ સ્ટેટ—તમારી બાળજ્ઞાનપોથી ટેકસ્ટ ભુક તરીકે અહીંની
શાળામાં મંજુર કરી છે. છગનલાલ હરીલાલ પંચા.

૨ લીંબડી સ્ટેટ—સદરહુ પુસ્તક ગુજરાતી નિશાળોના બાળવર્ગમાં
ટેકસ્ટ ભુક તરીકે મંજુર કીધું છે. રણછોડલાલ બી. શાહ.

૩ વડોદરા સ્ટેટ—વી. ક. કો. ના નં. ૩૦૨૪
૬૬ સદરહુ પુસ્તક ધનામ
લાયબ્રેરી માટે મંજુર કરવામાં આવે છે.

૪ ગોંડલ સ્ટેટ—એ. ઇ. ના નં. ૪૬૮ નં. ૨૧૭૦. આપની બાળજ્ઞાન
પોથી ધનામ લાયબ્રેરી માટે મંજુર કરવામાં આવે છે.

૫ કાઠીયાવાડ પોલીટીકલ એજન્સી નં. $\frac{D. N.}{32}$ એજન્સી નીશાળોમાં
આ પુસ્તક ધનામ લાયબ્રેરી તરીકે મંજુર કરવામાં આવે છે.

૬ રાજકોટ સ્ટેટ—પુસ્તક શાળાની લાયબ્રેરી તેમજ ધનામને માટે
મંજુર કરવામાં આવે છે. એચ. બી. કોટક.

૭ જામનગર—આ પોથી અસાર સુધીમાં થએલી બાળપોથી કરતાં ઘણી
સરળ અને પહેલીજ છે. દરેક સ્કુલમાં દાખલ કરવા અમે ભલામણ કરીએ છીએ.

૮ સાંજવર્તમાન—હજી સુધી ગુજરાતીમાં એવું પુસ્તક પ્રગટ થયું નથી.
આ પુસ્તક દરેક સ્કુલમાં દાખલ કરવું જોઈએ.

૯ મુંબઈસામાચાર—શરૂઆતની કેળવણી આપવામાં આ નાનકડું
પુસ્તક ધારેલા હેતુ પાર પાડવામાં ક્ષેત્રમંદ નીવડશે.

૧૦ ગુજરાતી—પ્રયત્ન ખરેખરો માર્ગ દર્શાવનારો, આવકારદાયક, તથા
સરળતા દાખવનાર છે.

૧૧ સરકાર તરફથી તેમજ દેશી રાજ્યોમાં પાછા પુસ્તક તરીકે મંજુર
કરવા લાયક છે. હરગોવીંદાસ કાંઠાવાલા.

૧૨ મુળાક્ષરનું અને બારાખડીનું બાલકોને સહેલાઈથી લાન કરાવી શકાય
એવા પ્રયત્નો કરવા માટે ખાસ ધ્યાન આપેલું જણાય છે.

ગણપતરામ અનુપરામ ત્રવાડી.

૧૩ તમે અક્ષરનો ક્રમ સાચવ્યો છે. શૈલી સ્તુત્ય છે. તમારો પ્રયત્ન સ્તુલ
છે. પુસ્તકની રચના સારી છે. રમણલાઈ મ. નીલકંઠ.

૧૪ તમે અક્ષરનો ક્રમ સાચવ્યો છે, એ શૈલી સ્તુલ છે. ક્રમ બદલવાની
જરૂર નથી. કમળાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી.

SOME OPINIONS

1. I find it very useful for the instruction of children.
CHIMANLAL H. SETALVAD.
2. It is the best of the Gujarati Primers I have come across.
GOCULDAS K. PAREKH.
3. I consider it a good attempt deserving of encouragement.
P. D. PATTANI.
4. It is gratifying to see the adoption of a new educational method in elementary teaching.
LALLUBHAI SAMALDAS.
5. It is a good improvement upon similar previous publications.
PHIKOZE C. SETHNA.
6. The book is certainly an improvement on the old method of teaching the Alphabet, which was so dull and uninviting.
N. B. MASANI.
7. The book is useful as a companion to the Government series book.
D. G. PADHYE.
8. The book will serve well as an extra reading book.
H. G. ANJARIA.
9. The writer shows all the intelligence required for his work.
K. M. JAVBI
10. It is a creditable attempt to simplify the method teaching the Gujarati Alphabet and Barakhadi.
H. J. BHABH
11. In compiling the "Bal-poethi" Mr. Joshi has struck a new line, which goes a great way towards showing that old, antiquated method which made the poor little child wearily through the alphabet is now discredited and discarded and has become a thing of the past. The new edition is decidedly an improvement on the previous one. All in all, the book is a very good attempt in the right direction.
K. B. MARZBAN

